

Езерата сж сжщинска благодать за стадата. Съ студенитѣ си води тѣ утоляватъ жаждата на добитѣкъ и пастири.

Занича се и сега планинецътъ въ синитѣ води на езерата, които, макаръ и свойски, все си оставатъ за него една загатка. Весели и безобидни сж тѣзи красиви езера, ала все пакъ тѣ криятъ въ студенитѣ си дълбини нѣкаква тайна, която не искатъ да повѣрятъ на човѣка. Върху тази тайна на езернитѣ дълбини фантазията на планинеца е изградила свой приказенъ свѣтъ, за който се разправя отъ поколѣние на поколѣние. Отъ тѣзи хубави приказки сж останали само нѣколко, ала и тѣ сж достатѣчни да ни убедятъ, че нашето народно творчество е работило и се е проявило въ така наречената високо-планинска езерна митология.

Тѣзи приказки искамъ да разкажа така, както съмъ ги записалъ по разказитѣ на планинцитѣ.

I

Въ подрилското село Костенецъ доскоро живѣеше единъ разуменъ и приказливъ старецъ — дѣдо Иванъ айчевъ. Той добре познаваше Костенската планина, най-източната издѣнка на Рила. Отъ него съмъ слушалъ приказката за водния бикъ. Този бикъ живѣлъ въ Костенското езеро. Езерото сега е сухо корито между връхчетата Свети Иванъ и Тупия връхъ въ предпланината на изтокъ отъ селото. Нѣкога това езеро било пълно съ вода, и въ него живѣлъ воденъ бикъ — якъ и съ голѣми рогове. Отъ него селото не могло да упати своитѣ бикове. Като подушвалъ, че селскитѣ говеда сж наблизу, водниятъ бикъ изкачалъ отъ езерото и влизалъ въ люта борба съ селския бикъ, която не спирала, докато последниятъ не падналъ мъртъвъ въ краката на водния си събратъ и врагъ.

Преди да започнѣла борбата между биковеѣ, говедаритѣ се разбѣгвали отъ страхъ и не могли да дадатъ никаква помощъ на селския бикъ.